

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Eugeniusz
Nazwisko: Pawlak
Miejsce urodzenia: Jaruzyn
Data urodzenia: 24-12-1929
Imię ojca: Józef
Imię matki: Marta
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta śledztwa prowadzonego od 17.01.1950 do 25.02.1950 przez Wydz. Śledczy WUBP w Bydgoszczy. Sprawa dotyczyła członków niepodległościowej organizacji młodzieżowej pod nazwą „Powrót”, działającej w Kcyni w latach 1949-1950, której celem była walka z systemem komunistycznym. Eugeniusz Pawlak został zatrzymany 17.01.1950 na mocy postanowienia Szefa PUBP w Kcyni. Tego samego dnia dokonano przeszukania miejsce zamieszkania ww. W czasie prowadzenia śledztwa wielokrotnie przesłuchiwany. Postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy (Pr. II 20/50) z 20.01.1950 tymczasowo aresztowany. W toku śledztwa ustalono, że w organizacji działał od momentu jej powołania tj. od 03.12.1949 do dnia zatrzymania.	IPN By 070/104 t. 1-3 (104/III).	
Akta nadzoru prowadzone przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Bydgoszczy (Pr. II-20/50) w okresie od 21.03.1950 do 01.05.1954 w sprawie członków organizacji "Powrót" z Kcyni. Eugeniusz Pawlak postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy (Pr. II-20/50) z 20.01.1950 został tymczasowo aresztowany za przynależność do organizacji i osadzony w więzieniu w Bydgoszczy. 28.02.1950 WUBP w Bydgoszczy sporządził akt oskarżenia, który 13.03.1950 został zatwierdzony przez prokuraturę i przesłany do sądu.	IPN By 141/101.	

<p>Akta sprawy karnej prowadzonej przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy dotyczącej członków nielegalnej organizacji młodzieżowej pod nazwą „Powrót” działającej w Kcyni w latach 1949-1950. Wyrokiem sądu (Sr. 91/50) z 21.03.1950 Eugeniusz Pawlak został uznany winnym zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów tj. przynależność do organizacji, w której pełnił funkcję komendanta, organizując zebrania i zalecając kolportaż ulotek o treści antypaństwowej oraz werbując do organizacji i skazany na karę 9 lat pozbawienia wolności, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 3 lat oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. 25.10.1950 Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie oddalił skargę rewizyjną i utrzymał wyrok sądu I Instancji w mocy. Postanowieniem WSR w Bydgoszczy (Sr. 91/50) z 23.03.1954 na mocy amnestii ww. złagodzono karę pozbawienia wolności do 6 lat z utrzymaniem w mocy kar dodatkowych. Orzeczoną karę odbywał kolejno w więzieniach w Koronowie, Potulicach, Sztumie oraz OPW w Jelczu. Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy 10.02.1955 wydał postanowienie o warunkowym zwolnieniu ww. z reszty odbywanej kary z wyznaczeniem okresu próby na 1 rok. Zwolniony z OPW w Jelczu 14.02.1955.</p>	<p>IPN By 66/2046-2047 (Sr. 91/50).</p>
<p>Akta Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej krypt. „Olga” założonej 24.09.1955 pod nr 385/55 przez PD ds. BP/KPMO w Szubinie w celu operacyjnej kontroli założycielki organizacji "Powrót" po zwolnieniu jej z więzienia. Do agenturalnej obserwacji wykorzystano m.in. informatora pseud. „Róża”. W ramach sprawy poza ww. kontroli operacyjnej poddano także pozostałych członków organizacji „Powrót”, w tym Eugeniusza Pawlaka. Akta sprawy złożono do archiwum 31.12.1960 pod sygn. 2186/II.</p>	<p>IPN By 044/562 (2186/III).</p>
<p>Eugeniusz Pawlak był rozpracowywany w ramach Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. „Niedobici” prowadzonej od 14.11.1960 do 28.02.1964 przez KP MO w Szubinie pod nr 49/60 (w dn. 24.09.1962 przerejestrowana na nowy nr 470) dotyczącej członków organizacji "Powrót". Materiały złożono do archiwum pod sygn. 2837/II.</p>	<p>Materiałów o sygn. 2837/II brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>
<p>Od dnia 15.09.1956 był czynnie rozpracowywany przez KPMO ds. Bezpieczeństwa w Szubinie w celu werbunku. Opracowania zaniechano dnia 30.12.1957. Materiały złożono do archiwum pod sygn. 152/NW.</p>	<p>Akta o sygn. 152/NW zniszczono 03.11.1987 za protokołem brakowania nr 78/87. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>

Charakterystyka Nr 46/0 dot. organizacji młodzieżowej pod nazwą „Powrót”. Materiały opracowane od 24.02.1975 do 20.05.1975 przez Wydz. „C” KW MO w Bydgoszczy. Omawiana organizacja powstała 03.12.1949 celem walki z systemem komunistycznym poprzez przygotowywanie i publikowanie antyrządowych druków, pozyskiwanie broni palnej, napady na funkcjonariuszy MO, UB i WP oraz prowadzenie sabotażu i dywersji. Ogółem członkowie organizacji „Powrót” do połowy stycznia 1950 pięciokrotnie przeprowadzili kolportaż antyrządowych ulotek oraz zniszczyli flagi i portrety przywódców międzynarodowego ruchu robotniczego. Od 14 do 17.01.1950 większość członków organizacji, poza jedną osobą, zostało zatrzymanych (17.01.1950 aresztowano Eugeniusza Pawłaka). 21.03.1950 ww. został skazany przez WSR w Bydgoszczy na karę 9 lat więzienia.

IPN BU 0176/89 (46/0), IPN By 09/46 (46/0).

Teczka personalna i pracy Informatora/Tajnego Współpracownika (TW) pseud. „Róża” nr rej. 1813. Materiały prowadzone przez PU ds. BP /KP MO w Szubinie od 01.11.1955 do 28.08.1981. Zwerbowana przez UB do inwigilowania byłych członków organizacji „Powrót” w ramach Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej krypt. „Olga” oraz do Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. „Niedobici”. 16.02.1965 wyeliminowana z czynnej sieci TW. W teczce znajdują się doniesienia na Eugeniusza Pawłaka.

IPN By 0085/190 t. 2-3 (29002/I), IPN By 00105/251 (29002/1) mikrofilm.